

ZAMĚŘENO NA PŘÍRODU
MILITARY LIFE FOR NATURE

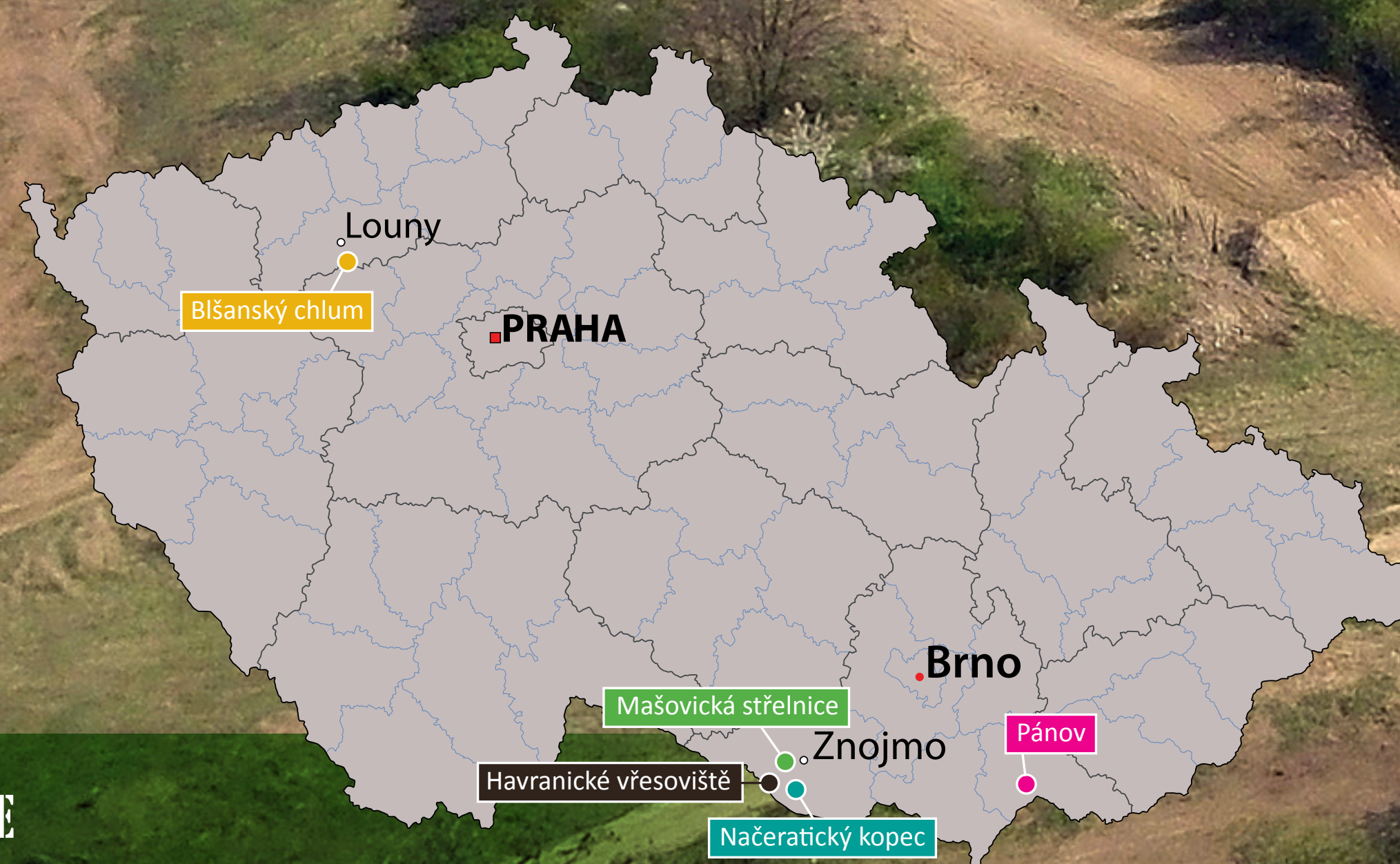
Přírodní památka a evropsky významná lokalita NAČERATICKÝ KOPEC SVĚT KVETOUČÍCH STEPÍ V PĚČI TANKŮ, OVCÍ A MOTOREK

Stojíte v prostoru bývalého vojenského cvičiště na Načeratickém kopci, jednoho z přírodovědně nejvýznamnějších území jižní Moravy. Při procházkách rozsáhlými stepními loukami potkáte nespočet vzácných druhů rostlin a živočichů, z nichž namátkou jmenujme koniklec velkokvětý, kosatec nízký, smil písečný, kavly nebo třeba více než 230 druhů brouků.

Hlavní zásluhu na zachování pestré stepní přírody má, trochu překvapivě, činnost armády. Tanky narušovaly půdní povrch, bránily šíření náletových dřevin a vzrůstných bylin a tím zachovaly prostor pro vzácné stepní druhy, které nedokáží přežít v souvislém porostu.

Po odchodu vojáků však začalo území zarůstat akátem, třtinou křovištní, ale i růžemi, hlohy a dalšími druhy dřevin a bylin, které rády obsazují opuštěná území. Stepi začaly mizet a s nimi i mnoho vzácných druhů.

V rámci projektu Military LIFE for Nature byly z nejcennějších částí území odstraněny náletové dřeviny a porosty třtiny křovištní. Současně jsou podporovány takové způsoby dlouhodobého využití, které brání návratu dřevin a udržují stepní louky rozvolněné a plné života. Velmi se osvědčuje pastva smíšeného stáda ovcí a koz, doplněná o méně tradiční přístupy jako je motokros nebo jezdby vyřazenou vojenskou technikou.

PROJEKT MILITARY LIFE FOR NATURE

Cílem projektu je pomocí různých přístupů zajistit péči o pět biologicky mimořádně cenných lokalit v ČR, které byly v minulosti formovány vojenským výcvikem. Snahou projektu je vytvořit podmínky pro zajištění příznivého stavu evropsky významných stepních stanovišť a evropsky významných druhů prástevníka kostivalového a koniklece velkokvětého v těchto územích. Projekt se zaměřuje také na zvyšování povědomí veřejnosti o přírodovědném významu opuštěných vojenských prostorů a možnostech jejich ochrany. Podporuje zapojování místních obyvatel do péče o tyto lokality.

www.beleco.cz/militarylife

Likvidace nepůvodního akátu bývá tvrdý oršek kvůli silnému zmlazování. Kombinace kácení na vysoký pařez a pastvy však dokáže dělat divy.¹⁰

Ovce a kozy jsou na Načeratickém kopci paseny na volno s pastevcem a ovčáckými psy. Toto tradiční hospodaření je pro přírodu mnohem lepší než trvalá pastva v ohradě.¹¹

Pojezdy vyřazenou vojenskou technikou narušují povrch půdy a vytváří tak prostor pro nejzácnější druhy rostlin i živočichů.¹²

Dočasně opuštěné motokrosové dráhy jsou ideálním stanovištěm pro rostliny a živočichy neschopné přežít v souvislém porostu.¹³

Pastva a jízdy vojenských vozidel i motorek pomáhají udržovat řídké květnaté trávníky, které k životu potřebuje **modrásek jetelový**.

Martináč hrušňový je největším motýlem České republiky i celé Evropy. Dospělci nepřijímají potravu a žijí jen krátce.⁹

Dudek chocholatý se živí velkým hmyzem a na bývalém cvičišti nachází bohatou potravní nabídku.⁷

Koniklec velkokvětý je jedním z nejnápadnějších průvodců krátkostébelných jihomoravských stepí. Jako konkurenčně slabému druhu neschopnému křídít v souvislém porostu mu zdejší pastva velmi svědčí.⁴

Smil písečný je příkladem konkurenčně slabého druhu, který nepřežije bez narušování drnu, ať už pastvou, nebo pásy tanků.⁶

Skřivan lesní, mnohem vzácnější příbuzný známějšího skřivana polního, zaujme nápadným flétnovým hlasem, kterým se vytrvale ozývá během dne a často i v noci.¹

Jasně žluté květy **křivatec českého** jsou neklamnou známkou přicházejícího jara. Najdete ho pouze na těch nejextrémnějších stanovištích v okolí skalních výchozů, kde není vytvořena souvislá vegetace.²

Rýhonosec Pachycerus cordiger je jedním z nejzácnějších brouků Načeratického kopce. Žije na hadincích.³

Ve skupinách keřů skryté žijící **pěnice vlašská** se často prozradí ostrým a agresivně znejícím 'voláním' „ttrrrt“.⁴

Autoři fotografií: Luboš Mráz (1, 4); Jiří Koptík (2, 13); Filip Trnka (3); David Průša (5); Libor Zdařil (6); Josef Cech (7); Zdeněk Hanč (8); Marek Vojtíšek (9); Pavel Marhoul (10, 12); David Piřhart (11)

Vytvořeno s podporou programu LIFE Evropské unie a Ministerstva životního prostředí ČR. Nemusí vyjadřovat stanoviska Evropské unie ani Ministerstva životního prostředí.

Military LIFE for Nature LIFE15 NAT/CZ/001028

Ministerstvo životního prostředí

